
	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	
	Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze	
		
	Potencjał literackiej frazy – analiza przypadków	
dr hab. prof. UAM Krzysztof Skibski		
Dziedzina/ dyscyplina	Nauki humanistyczne / językoznawstwo, literaturoznawstwo	
Rodzaj zajęć	konwersatorium	
Język wykładowy	język polski	
Liczba godzin + forma zaliczenia	20 godzin / zaliczenie na ocenę	
Cel zajęć	<ul style="list-style-type: none"> • omówienie z uczestniczkami i uczestnikami wybranych problemów filologicznych (w perspektywie teoretycznej i analitycznej) • namysł nad funkcjonalnością narzędzi językoznawczych w procesie badania tekstów literackich • rewidowanie wybranych opinii mających wpływ na współczesne językoznawstwo • weryfikacja przyjętych założeń teoretycznych za pomocą prób analitycznych (na wybranych przykładach literackich) 	
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnienie frazy – sposoby rozumienia terminu • fraza w opisie gramatycznym • fraza w perspektywie frazeologicznej • fraza muzyczna a fraza tekstowa • wartość odcinka – elementy składowe • parametry frazy literackiej • frazowanie wierszowe • relacyjność fraz w tekście • sekwencja prób 	
Wymagania wstępne	brak	
Efekty uczenia się		
		Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy: Osoba, która zrealizowała przedmiot, zna i rozumie:		

<p>osiągnięcia światowej nauki w ramach dyscypliny, w której odbywa się kształcenie, a także paradygmaty i kierunki rozwoju tej dyscypliny, w sposób, który umożliwia twórcze i nowatorskie ich rozwinięcie oraz ich weryfikację w ramach podejmowanych projektów badawczych [E_W01];</p> <p>w stopniu zaawansowanej metodologii badań właściwą dla dyscypliny nauki, w której odbywa się kształcenie, co pozwala na właściwy dobór teorii i narzędzi badawczych oraz efektywne ich zastosowanie i modyfikację w ramach własnych badań [E_W02]</p>	<p>cotygodniowa dyskusja na temat tekstów proponowanych w odniesieniu do poszczególnych zagadnień; recenzja wybranego opracowania; kolokwium zaliczeniowe</p>
<p>W zakresie umiejętności: Osoba, która zrealizowała przedmiot, potrafi:</p> <p>wykorzystywać wiedzę z różnych dyscyplin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych lub wykonywania zaawansowanych zadań o charakterze badawczym. W szczególności potrafi: definiować cele i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo i efektywnie je stosować, wyciągać wnioski na podstawie wyników badań naukowych [E_U01];</p> <p>efektywnie pozyskiwać informacje związane z działalnością naukową, z różnych źródeł, również w językach obcych oraz dokonywać właściwej selekcji, krytycznej analizy oraz interpretacji tych informacji; ponadto potrafi dokonać oceny ich znaczenia dla rozwoju nauki [E_U02];</p> <p>nawiązywać i realizować współpracę naukową w zespołach badawczych, również międzynarodowych [E_U07];</p> <p>samodzielnie planować swój rozwój, zarówno w zakresie aktywności naukowej i akademickiej, jak i innych aktywności zawodowych oraz inspirować i stymulować rozwój innych osób [E_U08]</p>	<p>małe próby filologiczne podejmowane podczas zajęć oraz w formie prac domowych (analizy zjawisk tekstowych); dyskusja podczas zajęć; kolokwium zaliczeniowe</p>
<p>W zakresie kompetencji społecznych: Osoba, która zrealizowała przedmiot, jest gotowa do:</p> <p>krytycznej oceny prac z zakresu dyscypliny naukowej, w ramach której prowadzone jest kształcenie oraz własnego wkładu w rozwój tej dyscypliny [E_K01];</p> <p>wypełniania zobowiązań społecznych jako badacz; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez właściwe upowszechnianie w społeczeństwie osiągnięć nauki. Ponadto jest gotowa do podejmowania działań prowadzących do rozwoju</p>	<p>cotygodniowa aktywność podczas zajęć; recenzja wybranego opracowania; kolokwium zaliczeniowe</p>

<p>obywatelskiego społeczeństwa opartego na wiedzy [E_K03];</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowania nowych idei i poszukiwania – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny – innowacyjnych rozwiązań, a także do podejmowania wyzwań i ryzyka intelektualnego w sferze naukowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji [E_K04];</p> <p>ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową [E_K05]</p>	
<p>Literatura</p>	<p>Andrejewicz U. (2001), <i>Jeszcze raz o pojęciu frazy</i>, w: <i>Nie bez znaczenia... Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Saloniemu z okazji jubileuszu 15000 dni pracy naukowej</i>, Białystok.</p> <p>Gębka-Wolak M. (2011), <i>Pozycje składniowe frazy bezokolicznikowej we współczesnym zdaniu polskim</i>, Toruń.</p> <p>Grochowski M., (1991) <i>Frazy nominalne generyczne w zdaniach ogólnych i w zdaniach analitycznych</i>, [w:] <i>Problemy opisu gramatycznego języków słowiańskich</i>, red. M. Grochowski, Warszawa, s. 69-74.</p> <p>Kosek I. (1999) <i>Przyczasownikowe frazy przyimkowo-nominalne w zdaniach współczesnego języka polskiego</i>, Olsztyn.</p> <p>Saloni Z., Świdziński M. (1998), <i>Składnia współczesnego języka polskiego</i>, Warszawa.</p> <p>Sierosławska E. (2008), <i>Fraza muzyczna a fraza tekstowa: prozodia w przekładzie arii operowych</i>, Kraków.</p> <p>Świdziński M. (1990), <i>Przecinek jako jednostka składniowa</i>, "Poradnik Językowy", z. 8, s. 578–588.</p> <p>Topolińska Z. (1972), <i>Struktura słowiańskiej frazy nominalnej</i>, [w:] <i>Z polskich studiów slawistycznych</i>, seria 4. Językoznawstwo, Warszawa, s. 47–54.</p> <p>Wagner W. (2020), <i>Idioms and ambiguity in context: phrasal and compositional readings of idiomatic expressions</i>, Berlin–Boston.</p> <p>Wulff S. (2010), <i>Rethinking Idiomaticity A Usage-based Approach</i>, London.</p>
<p>Szczegółowe informacje</p>	<p>Seminarium częściowo nawiązuje do zajęć poświęconym językoznawstwu jako krytyce literatury i gramatycznej dynamice literatury. Tym razem będzie czas na przedyskutowanie potencjału frazy literackiej (jako frazy w różnych ujęciach potwierdzonych w literaturze przedmiotu i praktyce badawczej). Powyższe propozycje tekstów mieszczą się w grupie opracowań pomocnych w projektowaniu nowych hipotez i weryfikowaniu nienowych opinii.</p> <p>Pojawi się znów prośba o sporządzenie szkicu recenzyjnego, a na koniec odbędzie się kolokwium (w klasycznej formule rozmowy zaliczeniowej).</p>